

Lazarus v Lazarské

Pražské Divadlo Komédie uvedlo premiéru českého nastudování **netradičního muzikálu Davida Bowieho** a Endy Walshe *Lazarus*. Hezká souhra náhod tomu chtěla, aby návštěvník příznačně musel projít Lazarskou ulicí, ze které je do divadla jeden ze vchodů.

ONDŘEJ BEZR

Když Divadlo Komédie před nějakým časem zveřejnilo, že připravuje českou verzi posledního velkého díla jedné z nejzásadnějších osobností hudební scény posledního půlstoletí, na sociálních sítích se objevila spousta defetistických odsudků vylučujících, že by něco takového mohlo dopadnout dobře.

Jak bývá ve virtuálním prostředí bohužel zvykem, každý druhý věděl dopředu (v podstatě dřív, než se začalo zkoušet), že čeští interpreti nebudou schopni Bowieho písničky uzpívat, že čeští inscenátoři nebudou umět takové dílo odpovídajícím způsobem prezentovat, že celý takový projekt v češtině je v podstatě autorovou urážkou. Jak to tak bývá, skutečnost je úplně jiná. Český *Lazarus* je rozhodně nadprůměrný a v leccem (co lze posoudit) dokonce „vzorový“ originál předčí.

Sci-fi i autobiografie

Napsat muzikál pro Broadway toužil David Bowie desítky let. Podařilo se mu to až na samém konci života: *Lazarus* měl premiéru v New Yorku 7. prosince 2015. O měsíc později, 8. ledna, oslavil zpěvák 69. narozeniny vydáním úchvatného alba *Blackstar*, jednoho ze svých vůbec nejlepších, a hned dva dny nato zchládila nadšené recenzenty zpráva o jeho úmrtí na (veřejnosti tajenou) rakovinu jater. Děkovačka při premiéře *Lazara* byla posledním Bowieho vystoupením na veřejnosti.

V muzikálu se prolínají písně z různých údobí Bowieho kariéry od raných hitů typu *Changes*, *The Man Who Sold The World* či *Life*

Hvězdy inscenace. Ondřej Ruml jako Thomas Jerome Newton a Erika Stárková jako Dívka jsou výborně obsazenými protagonisty inscenace FOTO PATRIK BOREKÝ

On Mars? až po hned několik písní z předposledního alba *The Next Day* (2013), titulní song *Lazarus*, který je součástí posledního alba *Blackstar*, a tři písně, napsané výhradně pro muzikál.

A podobné proplétání motivů najdeme i v ději. Ten lze číst několika různými způsoby. Jako běžnou sci-fi o mimozemšťanovi, který se ocitl na naší planetě a nemůže se dostat zpět; v tomto smyslu vychází libreto z románu Waltera Tevise *Muž, který spadl na Zemi*, který v roce 1975 zfilmoval režisér Nicolas Roeg právě s Bowiem v hlavní roli Thomase Jeroma Newtona, kteréžto jméno nese i hlavní postava muzikálu *Lazarus*. Ostatně sci-fi a vesmírná tematika provázela Bowieho v různých podobách průběžně prakticky po celý život. Děj můžeme ale vnímat i jako obraz šílenství muže

žijícího ve svých vlastních představách, což s částí Bowieho hudby koresponduje neméně. A nakonec i vlastně jako autobiografické zúčtování těžce nemocného člověka, toužícího se vymanit z bolestného prožívání sklonku života. Takovýto mrazivý obsah ostatně dostal i Bowieho videoklip k titulní písni, zveřejněný ještě před vydáním alba *Blackstar*.

Leptší než soundtrack

Čeští inscenátoři, tedy hlavně režisér Marián Amsler, dramaturgyně Jana Slouková a překladatel Michal Zahálka, sáhli velice šťastně k nejlepšímu možnému modelu, jak k muzikálu přistoupit: v mluvených pasážích nechávají znít češtinu s promítanými anglickými titulky a písně ponechali v anglickém originále s českým překladem.

Do hlavní role byla obsazena alternace Igora Orozoviče (ten účinkoval na první premiéře v sobotu) a Ondřeje Rumla (druhá premiéra v neděli). Rumlův pěvecký projev je naprosto perfektní, to se ostatně dalo očekávat, po herecké stránce působí místy možná poněkud toporněji, ale vzhledem k tomu, že jeho role představuje vlastně absolutní, psychickými běsy a alkoholem zdevastovanou lidskou trosku, nijak to nevadí.

Jeho hlavní spoluhráčkou je Dívka v podání Eriky Stárkové. Z té se naprosto nečekaně stala jednoznačná hlavní hvězda inscenace. Nejen proto, že se jedná o dobrou herečku, ale hlavně díky jejímu – pro leckoho asi překvapivě – skvělému zpěvu. Největší aplaus na otevřené scéně ostatně právem sklídila právě ona po *Life On Mars?*. Oba hlavní představi-

telé, Ruml i Stárková, jsou pěvecky jednoznačně lepší než protagonisté broadwayského originálu Michael C. Hall a Sophia Anne Caruso, jak si můžeme ověřit z soundtrackového alba.

Hudební doprovod obstarává šestičlenná živá kapela v různých alternacích, ale vždy plná protřelých českých muzikantských profesionálů. Aranžmá je zachováno víceméně původní, lze mu sice možná vytknout na bowieovské poměry přílišnou jednotnost, ale je třeba si uvědomit, že alba, ze kterých byly písně vybírány, vznikala v úplně jiných podmínkách, nejedná se primárně o divadelní písničky.

David Bowie, Enda Walsh: Lazarus

Divadlo Komédie, Praha, 2. premiéra 13. 10.